

de kunst van leven

EEN UITGAVE VAN CAREYN

Plus

5 tips om
goed afscheid te
nemen

Na 55 jaar samen
werd Thea's man
opgenomen

Grootouders en hun
geluk: kleinkinderen

Herman van Veen

**'Ik zou soms
willen dat alles
even stilstond'**

Herman van Veen

'Ik ben niet thuis als de dood langskomt'

Herman van Veen staat dit najaar weer in Carré met een voorstelling. 'De schaterlach hoeft voor mij niet zo. Het gaat mij om de glimlach. Dat vind ik het mooiste zo ongeveer. Een grinnik.'

Tekst Katja Kreukels • Fotografie Merlijn Doomernik

Eind dit jaar speelt u voor de 544e keer in Carré. Wat maakt deze oude liefde zo speciaal voor u?

'Carré is ambachtelijk de meest ideale plek om te spelen. Iedereen kan door de halve circusvorm van de beleving van de ander meegenieten. De akoestiek is prachtig. Het is ook geweldig vertrouwd. Als ik in Carré dat toneel oploop, loopt ook 50 jaar ervaring dat toneel op. 50 jaar ogen, neus en oren. Ik heb daar kilometers gezongen. Applaus gehoord, stiltes. Dat draag ik allemaal mee op. Elke blikrichting, alles wat ik daar doe, heeft betekenis, maar de kunst is om te doen alsof dat niet zo is. Te doen alsof we entertainers zijn.'

Wat wilt u mensen geven?

'De schaterlach hoeft voor mij niet zo. Het gaat mij om de glimlach. Dat vind ik het mooiste zo ongeveer. Een grinnik. Ik had ooit een lp en die heette *Goed voor een glimlach*, een betere titel heb ik eigenlijk nooit gehad. Als je dat kan bereiken.'

U blijft rennen, springen, vliegen, duiken, vallen, opstaan en weer doorgaan. Hoe houdt u het vol?

'Ik heb genetische mazzel. Ik sport niet. Ik blijf fit door mijn voorstellingen. Mijn lijf is blijkbaar heel sterk. Het creëren van een vooruitzicht of het maken van een plan is ook heel gezond voor me. Het verheugen op wat er kan gaan gebeuren, zorgt voor genotsstofjes in mijn systeem. Ik kijk naar elke voorstelling uit als naar een schoolreisje en ben daarna altijd weer bezigt met hoe het beter kan.'

Als jongetje van 7 jaar was u wel regelmatig uit balans en had u zware nierbloedingen.

'Dat kwam door de schaarse en eenzijdige

'Ik ben het resultaat van suikerbieten en koolraap'

dige voeding in de oorlog. Ik ben het resultaat van suikerbieten en koolraap. Daar word je vroeg kaal van, blijkbaar. Als stads bleekneusje ging ik naar een kolonie (het Boschhuis op de Veluwe) om aan te sterken en dan lag ik daar in de open lucht met een moltondeken om me heen konijnen te kijken en mijn vader en moeder verschrikkelijk te misen. Die zeven weken waren nodig. Ik ben er fantastisch doorheen gekomen, door heel goede zorg.'

Waar komt uw gedrevenheid vandaan?

'Dat is vaak een combinatie van leergierigheid en verwondering. Waarom koos Bach in dit stuk voor D klein en niet A klein? Ik vind dat heerlijk om te lezen, horen en begrijpen. Ik wil alles weten. Ik google, sla encyclopedieën open. En vervolgens wil ik mensen bij mijn verwondering betrekken. "Je moet eens naar dat land of naar die zee." Of "klim eens op die berg, want wat je daar ziet,

dat is niet te geloven." Dat heb ik van mijn ouders. Mijn moeder zei al: "Je moet niet naar die groenteboer, bij die ander hebben ze zeker zulke goede sla en is het een stuiver goedkoper."

Hoe blijft u zichzelf vernieuwen?

'Ik denk dat de mens niet heel veel verandert in een leven. Je leert met jezelf omgaan. Hoe flexibeler je bent, hoe meer kans je hebt. Hoe kwetsbaarder je jezelf opstelt, hoe sterker je wordt. Hoe

Van links naar rechts: Live in de Laeiszhalle in Hamburg. Bij de opening van een nieuw kabouterpad in Soest, zijn woonplaats. Op de 68ste Frankfurter Buchmesse in Duitsland. Tineke de Nooij wint de Marconi Oeure Award en wordt verrast door Herman van Veen in de studio van AKN in Hilversum. Alle foto's uit 2016.

meer je weet en begrijpt, hoe groter je wereld wordt, omdat het je angst ook wegneemt. Het zijn honderdduizend pasjes ontwikkeling. Dat is een prachtig proces.'

Helpt het ook om met jonge muzikanten samen te werken?

'Het wordt stiller om mij heen wat leeftijdsgenoten betreft, dus hun plaats wordt ingenomen door jonge mensen die andere dingen tegen mij zeggen.'

Herman van Veen (1945)

werd geboren in Utrecht. In deze stad studeerde hij viool, zang en muziekpedagogie aan het conservatorium. Hij speelt viool, zingt, schrijft, componeert, registreert, acteert, schildert en is activist voor de Rechten van het Kind. In 1965 maakte hij zijn theaterdebuut met het muzikaal clowneske soloprogramma *Harlekijn*. Sindsdien treedt hij overal ter wereld op met voorstellingen in vier talen. Herman van Veen bedacht Alfred Jodocus Kwak, een eendje dat wereldwijd bekend werd. Hij richtte diverse organisaties op die aandacht vragen en zich inzetten voor de Rechten van het Kind. Hij ontving prijzen, eredoctoraten en onderscheidingen, waaronder negen Edisons, de Louis Davidsring en de World Peace Flame. Herman van Veen speelt van 26 oktober tot en met 10 december in Koninklijk Theater Carré. Zijn nieuwe cd *Vallen of springen* verschijnt in september.

Herman van Veen in de Onze Lieve Vrouwe galerie in Maastricht waar schilderijen van hem werden geëxposeerd (2016).

Erik (van der Wurff), mijn vaste pianist, met wie ik 52 jaar heb gespeeld, is dood. Nu sta ik op het toneel met vier 25'ers. Dat is een dialoog. Het is volkomen logisch dat hun invloed groot is. Heerlijk vind ik dat. Erg inspirerend.'

Wat vindt u het mooie van ouder worden?

'Je hebt niet alleen maar nu, maar ook toen, en die twee aspecten maken morgen mogelijk. Dat zie ik ook aan de jongens met wie ik speel. Ze hebben een ander tijdsbesef dan ik. Ze hebben de tijd. Ik kan hen dat ook niet uitleggen. "Zie je wel hoe mooi dit dal is?" Zij fietsen er zomaar door. Ik zeg: "Stap even van die fiets." Ik zie ongelooflijk veel helderder, omdat er ook toen was. Heb referenties. Ik kan rijk zijn met een smartphone, omdat ik nog weet dat we telefoon kregen.'

Hoe oud voelt u zich?

'Ik heb geen leeftijd. Mijn lijf wel. Als ik van het toneel afspring, de zaal in, kijk ik

••
**'Ik heb geen
leeftijd.
Mijn lijf wel'**

eerst. Dat is het verschil. 30 jaar geleden sprong ik in elk gat. Ik kwam toch wel ergens neer.'

Wat is het moeilijke van ouder worden?

'Ouder worden gaat vanzelf. Daarvoor hoeft je niet naar school. Je hebt er geen diploma voor nodig. Het gebeurt. Je voelt het aflopen. Dat is letterlijk gaande. Het is een slijtageproces. Is dat erg? Nee. Het is rijk. Het is een kwestie van aanvaarding. Ik heb er alleen geen haast

mee. Van mij mag het nog 70 jaar doorgaan zoals het gaat. Hier hoeft wat mij betreft geen eind aan te komen. Ik ben niet thuis als de dood langskomt. Dat vind ik zonde van de tijd.'

Hoe gaat u om met verlies?

'Er zijn al erg veel mensen verdwenen en dat vind ik zwaar. Dan heb ik afscheid genomen en dan zie ik dat het allemaal doorgaat. Het stoplicht springt weer op rood, de zon schijnt, de vogels fluiten. Ik zou soms wel willen dat alles even stilstond. Dat vind ik hele harde overgangen. Nu ik ouder ben, weet ik: dat proces van rouwen duurt jaren, tenminste bij mij, en dan komen ook de mooie herinneringen terug. Ik draag iedereen bij me. Dan sta ik op het toneel, denk aan Erik en zeg: wat zou het geweldig zijn, als je hier bij was geweest.'

U speelt zo'n 140 voorstellingen per jaar en staat urenlang op de Bühne. Heeft u nooit gedacht: ik ga met pensioen?

'Mijn leven is spelen. Als ik niet speel, is het gedaan. Ik ben nu 72 en doe het met net zo veel passie als toen ik 25 was. Er komt geen eind aan ontwikkeling. Of je nou violist bent, zanger of schrijver: ik weet nooit genoeg voor wat ik nodig heb. Ik sla bladzijden om. Ik wil weten: hoe gaat het verder? Waar gaat het heen? Het leven is zo ongelooflijk fascinerend en naarmate je meer weet, groeit mijn bewondering voor dit fenomenale systeem. Dat kun je je als jong mens bijna niet voorstellen.'

LEZERSAANBIEDING

Reserveer je toegangskaart met 20% voordeel via carre.nl/HermanKunst met de actiocode: **LEVEN HERMAN**

1e rang voor € 35,60 (normaal € 44,50*)
2e rang voor € 29,20 (normaal € 36,50*)

Reserveer een voordelige hotelover-

nachting in Hotel Casa Amsterdam voor 2 personen: € 99 inclusief ontbijt en fietsen (normaal vanaf € 150) Geldig op 1, 2, 8, 9, 16, 22, 23, 28, 29, 30 november, 6 en 7 december 2017.

Boeken op www.hotelcasa.nl met actiocode: **HERMAN**

*EXCLUSIEF RESTAURATIEBIJDRAGE 1 EURO PER KAART EN 4,50 EURO BOEKINGSKOSTEN.